

NAŠ GLAS

Glasilo Zveze državnih
nameščencev za Slovenijo
v Ljubljani.

Cena posamezne št. 1.50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov
ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
pisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se po-
šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja
je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad. — Pošt. ček. rač. št. 11.467.

Odtrgovanje druginjskih do- klad je protiustavno.

Zagrebski «Hrvat» piše:

Čl. 136. ustava glasi:

«Do novog zakona o činovnicima, pred-
vidjenog u čl. 106. ustava važe sadašnji za-
koni o dužnostima i pravima činovnika. Novi
zakon ima sadržavati prelazna naređenja u
cilju revizije i rasporeda upravnog činovništ-
va i biti donijet najdalje u roku od 2 godine
od stupanja na snagu ovog ustava, do kada
će se izvršiti i revizija činovništva».

Dakle ovaj član ustava posve jasno od-
ređuje rok, do kada se ima izvršiti revizija
činovništva. Taj rok je 2 godine od stupanja
ustava na snagu, a kako je ustav stupio na
snagu 28. lipnja 1921., to je rok za reviziju
(t. zv. redukciju) već davno prošao, naime
28. lipnja 1923. Vlada je produžila nestalnost
činovnika, jer želi da i dalje provodi reviziju
(redukciju), pa tako dolazi u sukob sa samim
ustavom, jer se ne može revizija činovništ-
va i dalje provoditi, kad je već ustavni rok
za reviziju činovništva davno (28. lipnja
1923.) minuo. Dakle bez revizije ustava nema
i ne može biti nikakve više revizije činovni-
štva. Upozorujemo na to gg. poslanike, da
pozovu vladu na poštivanje ustava, a činov-
nike, da znadu zaštititi svoja prava.

Druga je povreda ustava i zakona poči-
njena uredbom ministarskog savjeta od 23.
srpnja 1926. o sniženju činovničkih dodataka.
Naime, svi dodaci činovnika uneseni su u
budget rashoda za 1926.—1927. godinu i time
su postali zakon, koji se ne može ministar-
skom uredbom mijenjati. Evo što kaže finan-
cijski zakon za 1926.—1927. godinu u prvoj
rečenici 2. člana:

«Budgeti rashoda pod A. i prihoda pod
B. sastavni su dio ovoga zakona»,
da dalje u prvoj rečenici 3. člana:

«Partije i pozicije budžeta za 1926.—27.
godinu, kako ih je izglasala i riješila Narod-
na skupština, zakon su i ne smiju se protiv-
no odredbama ustava (čl. 113.), zakona o
državnom računovodstvu i ovoga zakona
prekoračiti, niti njihovi krediti upotrebljavati
na što drugo, do na ono, čemu su namijenje-
ni u partijama i pozicijama državnog bu-
džeta».

Prema tomu je jasno, da su svi dodaci
činovnika postali zakon i da se ne mogu mi-
jenjati uredbom ministarskog savjeta, jer pr-
ve tri rečenice člana 94. ustava kažu:

«Upravna vlast može izdavati uredbe
potrebne za primjenu zakona.

Upravna vlast može uredbama sa zakon-
skom snagom, uređivati odnose samo na
osnovu zakonskog ovlaštenja. Uredbe ne
smiju protivrječiti ustavu ni zakonu radi či-
je primjene su izdane».

Dakle nema nikakove sumnje, da se vla-
da sniženjem činovničkih dodataka naredbe-

nim putem ogriješila o član 94. ustava, jer je
uredbu od 23. srpnja o. g. izdala bez zakon-
skog ovlaštenja i jer ta uredba protuslovi fi-
nancijskom zakonu za 1926.—27. godinu.

Ali još i više, vlada se ogriješila i o čl.
116. ustava, jer posljednja alineja toga člana
glasi:

«Nikakva pomoć stalna ni privremena,
nikakav poklon ni nagrada, ne mogu se dati
iz državne blagajne, ako nisu osnovani na
zakonu».

Dakle je očito, da je vlada prvu pomoć
poplavljenima mogla dati samo iz di-
spozicionih fondova i od svoje (ministarske)
plaće, a dotle je trebalo hitno sazvati parla-
menat, da on odredi daljnje kredite za po-
plavljene. Ovo vrijedi tim više, jer posljednja
alineja čl. 113. ustava glasi:

«Ušteta jedne budžetske partije, ili bu-
džetske godine, ne može se utrošiti na pod-
mirenje potreba druge partije ili godine bez
odobrenja Narodne skupštine».

Kad bi — prema tomu — recimo neki či-
novnici bili umrli koncem srpnja o. g. (koli-
ke li sreće za vladu!), ne bi smjela vlada
uštednju, koja bi time nastala 1. kolovoza,
potrošiti na druge potrebe (dakle niti na po-
plavljene) bez hitnog odobrenja Narodne
skupštine.

Iz sejmih zapiskov „Zveze“.

3. odborova seja Zveze, ki se je vršila dne 5. marca
1927.

Načelnik g. Paternoster poroča o skupščini
Saveza javnih namještenika i umirovljenika za Hr-
vatsku i Slavoniju, ki se je vršila 6. februarja 1927
v Zagrebu. Na to skupščino sta bila na povabilo
tega Saveza in v smislu odborove seje naše Zveze
z dne 1. februarja delegirana on in tajnik Bekš.
Iz vtisov, ki sta jih obadva dobila na predkonfe-
renci s predsednikom dr. Benkovićem in tajnikom
Neferovićem dne 5. februarja in na skupščini sami
dne 6. februarja 1927, lahko brez prejšnjega za na-
daljnji potek pogajanj med zagrebskim Savezom in
Glavnim Savezom lahko sklepata, da je zagrebski
Savez, ki šteje 5800 članov, reprezentant organi-
zanega državnega nameščenstva Hrvatske in Slavo-
nije. To pred vsem tudi radi tega, ker broji Udru-
ga javnih činovnika Hrvatske i Slavonije le nekaj
okoli 600 članov, iz med katerih ravno tako niso
vsi državni nameščenci. Na skupščini sami se je
od obeh delegatov priporočala za obe strani spre-
jemljiva platforma, na kateri bi mogel biti zagreb-
ški Savez sprejet v Glavni Savez. Gosp. načelnik
navaja v kratkem ves historijat o pogajanjih med
zagrebskim Savezom in Glavnim Savezom, ki so
se vršili od leta 1924 dalje.

Prečita apel naše Zveze, ki ga je na podlagi
v Zagrebu dobljenih vtisov priobčila v »Našem
Glasu« z dne 10. februarja 1927 pod št. 21/27
ter prosi naknadnega odobrenja odbora. Ker je
zagrebski Savez poslal naši Zvezi vse podatke, ki
se tičejo nastalega spora med njim in Glavnim
Savezom, predlaga, da bi se to gradivo izročilo
odseku za pravno varstvo, ki naj stvar prouči in
na prihodnji odborovi seji stavi konkretne pred-
loge.

O tej točki se razvname živahna debata, v ka-
tero posegajo gg. Drol, Epih, prof. Raić, Paterno-
ster, Pirc in Bekš. Prof. g. Raić zavzame v daljšem
izvajanju stališče proti funkcionarjem Glavnega
Saveza. Že več let opaža, da se skupščine Glavnega
Saveza vrše brez podrobnega predhodnjega dela in
da imajo samo svojo zunanjo formalno pomemb-
nost. Zato je mišljenja, da se moramo za prihodnjo
glavno skupščino posebno mi Slovenci čim temelji-
teje pripraviti.

Odbor nato soglasno sklene, da se odstopijo
vsi spisi, ki se tičejo vprašanja zagrebskega Sa-
veza in Glavnega Saveza, odseku za pravno var-
stvo, ki naj gradivo prouči, zavzame konkretno
stališče ter poroča na prihodnji odborovi seji.

G. načelnik poroča, da je član našega odbora
g. okrajni glavar Stanko Mašić poklican v ministr-
stvo, vsled česar naj bi se na njegovo mesto ko-
optiral drug odbornik. G. Pirc je mnenja, naj g.
Mašić ostane še dalje odbornik, treba pa ga je kot
takega prezentirati Glavnemu Savezu, ki naj po-
stane v njegovi upravi naš zaupnik. Med tem došli
g. Mašić izjavi, naj se glede rešitve tega vprašanja
počaka, dokler se on sam iz Beograda ne oglasi
in dokler sam ne prouči razmere v Glavnem Sa-
vezu. Glede kooptiranja drugega odbornika v Zve-
zo pa bo zavzela svoje stališče tudi njegova stro-
kovna organizacija. Po tej izjavi g. Mašića ostane
vprašanje njegovega namestnika v odboru Zveze
za enkrat in suspenso.

G. načelnik poroča nadalje, da je veliki župan
Ljubljanske oblasti sporazumno s svojim tovarišem
za mariborsko oblast nova pravila naše Zveze z
rešenjem od 26. februarja t. l. U broj 2080/1 odo-
bril, kar vzamejo gg. odborniki na znanje.

Prejšnja Osrednja Zveza je na seji dne 18. de-
cembra 1926 sklenila, naj Glavni Savez sezove naj-
kasneje do 31. marca 1927 v vseh večjih mestih
naše države manifestačne shode, ki bi zahtevali
podaljšanje stanovanjskega zakona. V tem smislu
se je Zveza obrnila ponovno na Glavni Savez, ki
pa ji je odgovoril, da bi manifestačni shodi ne
imeli nobene efektivne vrednosti ter bi bili samo
udarec v vodo. Najprvo je treba posvečati vse sile
reorganizaciji državnega nameščenstva, šele potem
bomo mogli nastopati tako, kakor bodo zahtevale
časovne prilike. Glavni Savez bo v ugodnem mo-
mentu interveniral glede stanovanjskega vprašanja
pri ministru socijalne politike sami.

Po daljši debati se sklep seje z dne 18. de-
cembra 1926 revidira v sledečem smislu: Prihodnja
seja oziroma konferenca v Beogradu naj se s sta-
novanjskim vprašanjem izrecno bavi. Glavni Savez
je treba glede njegovega postopanja v tem vpra-
šanju kontrolirati ter mu pismeno sporočiti, da so
se intervencije s strani Udruženja hišnih posest-
nikov pri raznih ministrstvih že vršile in so baje
našle ugoden odziv.

»Državni upokojene« je občni zbor Osrednje
Zveze z dne 2. jan. 1927 v svoji številki z dne 25. ja-
nuarja 1927 nestvarno ocenil, vsled česar je poslala
Zveza uredništvu imenovanega lista primeren do-
pis, ki se prečita in odobri. Prepis tega dopisa
je bil sočasno poslan tudi Društvu državnih upo-
kojenec in upokojenk za Slovenijo v Mariboru,
Društvu upokojenih javnih nameščencev za Slove-
nijo v Ljubljani na znanje ter uredništvu »Našega
Glasu« v objavo. K dopisu dá potrebna pojasnila
tudi g. Svetek. Načelnik g. Paternoster javi, da je
k Zvezi pristopilo s 1. marcem t. l. Društvo kaz-
nilniškega in jetnišniškega nadzorovalnega osebja

za Slovenijo, kar vzame odbor z odobravanjem na znanje.

Poročilo tajnikovo. Tajnik pred vsem z zadovoljstvom ugotavlja, da Glavni Savez na vse dopise naše Zveze promptno odgovarja, kar je šteti v zaslugi tajniku Glavnega Saveza dr. Djordjeviću. Nato poroča o tekočih stvareh. Iz Zveze je izstopilo s 1. januarjem 1927 Udruženje činovnika fin. kontrole, sekcija Ljubljana, ki je štelo 25 članov. Istotako je izstopilo iz Zveze s 1. februarjem t. l. Društvo železniških uradnikov s fakultetsko izobrazbo — kakor navaja v svojem dopisu vsled preobremenitve društvene blagajne — z 20 člani.

Zveza je v kontaktu z Društvom državnih policijskih nameščencev za Slovenijo, ki je z dopisom od 29. decembra 1926 obljubilo pristop k Zvezi, ako to odobri njegov občni zbor, ki se je vršil januarja 1927. Zveza se je 21. februarja na imenovano društvo ponovno obrnila s prošnjo za odločeno izjavo.

Istotako smo v zvezi s Savezom finančne kontrole, sekcija v Ljubljani, katere občni zbor bo o eventualnem pristopu k Zvezi odločal meseca maja.

Na iniciativo Društva javnih nameščencev in upokojencev v Konjicah, naj Zveza svojim članom izposluje pri trgovcih, zdravnikih in kopališčih itd. primeren popust, smo se obrnili 10. februarja na vse Nabavljalne zadruge državnih nameščencev v Sloveniji s prošnjo za izjavo. Ta okrožnica je vsebovala pred vsem tendenco, da bi se brez predhodnih izjav teh zadrug eventualno ne križali njihovi interesi, ako bi Zveza podvzela zahtevano akcijo na lastno roko. Doživeli pa smo neljub incident, ki ga je povzročila Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Novem mestu. Iz njenega odgovora bi se dalo sklepati, da naša Zveza rovari proti Nabavljalnemu zadrugam in išče kot nekakšna zaupnica trgovskega sveta pot, po kateri bi želela v korist trgovcem upravititi Nabavljalne zadruge. To insinuacijo smo seveda odločno zavrnil, na kar smo prejeli od Nabavljalne zadruge v Novem mestu več ali manj oprostilno izjavo.

17. februarja 1927 je Zveza razposlala vsem krajevnim organizacijam državnih nameščencev in upokojencev v Sloveniji nov osnutek enotnih pravil, ki je v popolnem skladu s pravili naše Zveze. Prijazen odziv na vabilo za vstop v Zvezo smo prejeli 18. februarja t. l. tudi od Udruženja gledaliških igralcev, mestni odbor Ljubljana.

Ker Glavni Savez dosedaj kompetentnim mestom ni predložil v smislu sklepa glavne skupščine z dne 4. in 5. decembra 1926 v Zagrebu nikakšne resolucije, smo se 21. februarja obrnili nanj s prošnjo, da nam pojasni, kaj je od 5. decembra 1926 dalje po zahtevah skupščine že vse ukrenil. 24. februarja 1927 smo dobili odgovor, v katerem nas Glavni Savez opozarja na resolucijo, objavljeno v »Činovniškem Glasniku« z dne 1. marca 1927. Ker ta resolucija ne obsega naše zahteve za izplačilo razlik od 1. oktobra 1923 do 30. aprila 1924, smo Glavni Savez v svojem dopisu z dne 28. februarja 1927 na ta nedostatek opozorili.

Na željo Udruženja jugoslovenskega učiteljstva v Beogradu, poverjeništvu Ljubljana z dne 21. januarja t. l. glede sodelovanja delegata UJU Vlada K. Petrovića smo Glavni Savez opozorili z dopisom z dne 22. januarja 1927 ter temu Udruženju sporočili pozneje tudi stališče Glavnega Saveza s prepisom dotičnega akta.

S Črno goro odnosno Južno Srbijo žal naša Zveza ni mogla vzpostaviti zaželenega kontakta, kar dokazuje, da pokrajinski zvezi za ta teritorij še ne obstojita. Na našo prošnjo nam je Glavni Savez sicer sporočil dvoje privatnih naslovov, ki pa na naš zadnji dopis istotako nista reagirala.

Radi subskripcije šodstotnega obligacijskega posojila mestne občine ljubljanske za zgradbo stanovanjskih hiš je Zveza po sklepu 2. odbora se razposlala vsem pri njej včlanjenim strokovnim organizacijam primerno okrožnico, ki jo je objavil 28. februarja 1927 tudi »Naš Glas«.

16. februarja t. l. je Zveza zaprosila potom Glavnega Saveza Generalno direkcijo poreza za oprostitev plačanja taks po tar. post. 1 za njene vloge. Glavni Savez je v svojem delokrogu vse podvzel, da bo naša prošnja čim prej ugodno rešena.

Društvo Jugoslovenskih uslužbencev in upokojencev v Mariboru nas je 28. februarja t. l. opozorilo, da se vrši 27. februarja t. l. občni zbor organizacije državnih služiteljev v Ljubljani, katerega naj bi se po svojih delegatih v interesu stvari udeležila tudi naša Zveza. Ker na ta občni zbor nismo bili oficijelno vabljeni in nam je po drugi strani opozoritev iz Maribora prepozno došla, se tega ob-

nega zbora nismo mogli udeležiti. Tajnikovo poročilo se vzame odobruje na znanje.

Blagajnik g. Rus poda tajniško poročilo, ki kaže zadovoljivo sliko.

Soglasno se sklone, da se vrši častni večer na čast bivšemu predsedniku O. Z. in častnemu odborniku sedanje Zveze g. Maksu Lillegu v soboto dne 2. aprila 1927 v gostilni pri Ignacij Bankotu na Martinovi cesti. Ves aranžma prevzame g. Pirc in Rus, ki bosta oskrbela tudi redakcijo primerne- ga tiskanega vabila. Tajniku Bekšu se naroči, da o današnjem sklepu takoj oficijelno obvesti g. Lillega.

Načelnik g. Paternoster prečita zapisnik tiskovnega odseka z dne 12. februarja 1927, ki ga vzame odbor po izčrpn razpravi (dr. Stegenšek, Drol, Mašič, Petrovič in Paternoster s sledičem sklepom na znanje:

Uredništvo »Našega Glasa« se poveri za poslovno leto 1927 dosedanjemu uredniku g. Antonu Adamiću.

Na namigavanje neke skupine nižjih državnih nameščencev, ki odklanjajo baje vstop v Zvezo iz razloga, ker bi morali plačevati dolg za »Naš Glas«, Zveza ne more reagirati, ker ne more ugotoviti niti dotične skupine, niti imena osebe, ki se poslužuje te neresnične vesti v propagandno svrhu.

Na predlog g. dr. Stegenška se sklone, naj prevzame Zveza propagando za razširjenje »Našega Glasa« ter opozori s posebno okrožnico vse pri njej včlanjene organizacije na neobhodno potrebo, da se naš tisk čim bolj razširi.

G. blagajnik Rus opozori odbor na veliko nevoljo pri uradništvu I. kategorije, ki vsled obetajoče se novelizacije zakonov o državnih činovnikih in s tem družena poslabšanja prejemkov te kategorije grozi z izstopom, ako bi Zveza na to namero Glavni Savez takoj ne opozorila.

G. načelnik Paternoster opozori g. Rusa, da Zvezi o kakem prikrajšanju službenih prejemkov I. kategorije oficijelno ni ničesar znanega. Kolikor se je moglo dognati, se bodo z novim zakonom poboljšali tudi prejemki uradnikov II. in III. kategorije, pri čemer pa uradništvo I. kategorije ne bo utrpelo nikakšne škode.

Dr. Stegenšek želi, naj bi Zveza intervenirala pri Glavnem Savezu s prošnjo, da se izposluje oprostitev plačanja takse po tarifni postavki 1. kolektivno za vse pri Glavnem Savezu potom naše Zveze včlanjene strokovne organizacije. Tajniku se naroči, da napravi za Glavni Savez primerno vlogo.

Odbornik-virilist g. Ivan Dimnik priporoča, naj bi se Zveza zavzela pri ljubljanski in moriborski sekciji društva meščansko-šolskih učiteljev za vstop v Zvezo. Tajniku se naroči, da dopis takoj odpošlje.

G. Zupanec opozori na nezadostnost sedanjih službenih prejemkov državnih nameščencev z zahtevom, naj Zveza posreduje, da Glavni Savez podvzame potrebno akcijo v tem praven.

Odbornik g. Čampa opozarja, da je glede onih oblastnih organizacij oziroma centralnih organizacij, ki so same včlanjene že potom svojih central v Beogradu pri Glavnem Savezu, nastala zmeda. Osebito podpredsednik Glavnega Saveza Tomo Jovanović brani svoje stališče na osnovi čl. 4. in 28. novega statuta Glavnega Saveza ter je mnenja, da takšnim sekcijam, oblastnim odborom, poverjeništvom itd. ni treba biti včlanjenim v dotičnih pokrajinskih zvezah. Prosi, da Zveza to vprašanje pri Glavnem Savezu razčisti in dobi od nje čim prej avtoritativno mnenje.

Tajnik Bekš opozarja, da mnogo strokovnih organizacij še ni odgovorilo na okrožnico Zveze z dne 10. januarja t. l. 2/27, ki se tiče statističnih podatkov za Glavni Savez ter prosi, da se zamudne organizacije tej okrožnici v najkrajšem času odzovejo. Ker je dnevni red izčrpan, zaključuje g. načelnik Paternoster sejo ob 22. uri.

Lečenje v državnih bolnicah.

(Novo poslabšanje za državne nameščence!)

Ministrstvo za narodno zdravje je sporočilo z razpisom na br. 2270 z dne 14. febr. letos vsem bolnicam naslednje direktive, ki jih objavljamo dobesedno:

»Na osnovu 1 i 3 odredbe o ustroju min. narodnog zdravlja, čl. 112 zak. o činovn., čl. 59. zak. o drž. rač. a u vezi postojećih rešenja o lečenju drž. činovnika u drž. bolnicama, koje primaju pomoć od države, odlučujem i objašnjavam, da se drž. činovnici i službenici, u bolnicama, koje imaju više opskrbnih razreda, mogu lečiti po zakonu o drž. trošku samo u najnižem razredu.

Činovnici glavnih grupa mogu se lečiti u I. i II. opskrbnom razredu, u koliko pri pojedinim bolnicama postoje ti razredi, ali su u tom slučaju dužni da plaćaju sami bolničkim upravama za troškove lečenja u II. raz. redu dodatak od 25 Din a u I. razredu dodatak od 50 Din.«

Ta odločitev velja od 1. februarja 1927 dalje za vse bolnice, ki jih vzdržuje država in tudi za vse one bolnice, ki se vzdržujejo iz lastnih dohodkov in od subvencij države.

Neverjetno je, da zamorejo in tudi smejo izpreminjati posamezni resortni ministri kar z razpisi in z odloki določila službene pragmatike, ki je zakon. Dojmi se nam, da se osobito glede uradništva ne spoštuje v naši državi noben zakon. Nikjer ne določa uradniški zakon, najmanj pa še v členu 112, da morajo drž. nameščenci plačevati kakšno odškodnino ali dodatek za lečenje v bolnicah, ker smo mnenja, da tvori brezplačna oskrba tudi stroške za lečenje. Prvotno in po hudih bojih je doseglo uradništvo, da so ga razdelili po kategorijah in po položajih, ki so imele pravico do brezplačnega zdravljenja v bolnicah. Potem je ministrstvo kar na lepem in preko zakona odredilo, da spadamo vsi v III. razred, lahko se pa zdravimo v II. razredu proti odškodnini 10 Din. In sedaj so podražili še to boniteto.

Naša »Zveza« je 9. marca naprosila Gl. Savez intervencije v tej zadevi in zahtevala, da se pridobljene pravice spoštujejo in da se objavljeno rešenje ministrstva za narodno zdravje takoj poniči. Mi zahtevamo ponovno popolnoma brezplačno oskrbo in tudi zdravljenje v bolnicah.

Uradniški kreditni zakon.

Prejeli smo in objavljamo:

V št. 3. »N. Gl.« z dne 31. jan. 1927 so v nadpisu »Uradniški kreditni zakon« ob koncu našete tudi sprejete resolucije, od katerih pa je 4. povsem nejasno stilizirana.

Ker ne sme trpeti zmisel stvari, ki je tolike nujnosti in važnosti, naj se tekst te resolucije popravi tako, kakor je bila v resnici zamišljena.

Glasi naj se:

4. Da takoj predloži: a) min. svetu spomenico, da finančno ministrstvo »Savezu nabavljalskih zadruga v Beogradu« izplača pridržane 10 odstotne oziroma en odstotne odtegljaje po čl. 70 znane uredbe o nabavljalskih zadrugah;

b) prošnjo istemu »Savezu«, da otvori od te glavnice »Hranilnemu in posojilnemu konsorciju javnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani« začasni kredit do zneska 1 milijon Din, oziroma naloži pri njem večji znesek kot vlogo.

Ivan Rostan.

Občni zbor

Društva državnih pisarniških uradnikov za Slovenijo.

(Konec).

Zbor delegatov je bil sklican samo enkrat in so se na njem konstituirali razni odseki, ki pa razven časnikarskega in redakcijskega odseka prav nobeden ni deloval. Tako se je tekom poslovnega leta pokazalo, da se mora za Osrednjo zvezo, kot močno organizacijo, napraviti nov statut. Predvsem je bilo pa potreba, da napravi nov statut Glavni Savez. Predsednik Osrednje Zveze Lilleg, ki je bil član odbora Glavnega Saveza je na seji, ki se je vršila meseca oktobra v Beogradu zahteval, da se napravi statut Glavnega Saveza na ta način, da smejo biti člani Glavnega Saveza edinole Pokrajinske zveze in nihče drugi.

Glavni Savez je na to izdelal statute, ter jih doposlal Osrednji zvezi v pregled in redakcijo. Pri redakciji sem delal med drugimi tudi jaz.

Skupščina Glavnega Saveza je, ki se je vršila, kakor že omenjeno dne 4. in 5. decembra 1926, sprejela statut za Glavni Savez po katerem ne sme biti izven Osrednje zveze, to je pokra-

linske zveze, nihče posamezni član Glavnega Saveza. V tem statutu je bila sprejeta tudi klavzula, da morajo vse pokrajinske zveze napraviti nov in enotni statut. Nato je Osrednja Zveza izdelala nov statut, ki ga je sprejela na svojem obnem zboru dne 2. januarja 1927. Ta statut, ki je prirojen tako, da imajo lahko vse organizacije v njem svoje zastopnike in sicer najmočnejše organizacije pošljejo v pokrajinsko zvezo, to je sedaj »Zveza državnih nameščencev za Slovenijo« svoje člane v odbor, ki šteje 20 odbornikov, 5 namestnikov in 3 preglednike. Manjše organizacije pa pošljejo svoje delegate v takozvani širši svet.

V sedanjem odboru smo dobili eno mesto odbornika in eno mesto namestnika. Odbornik in obenem blagajnik Zveze je srezki tajnik Ignacij Rus, namestnik Davorin Mikek, adjunkt pri delegaciji min. fin.

Tako je upati, da se bo Osrednja zveza ali prav »Zveza državnih nameščencev« ponovno okrepila in vršila nalogo, ki si jo je zamislila.

Glasom tajniškega poročila je prejelo društvo v prošlem letu 20 dopisov, odposlalo pa 63 dopisov in 5 spomenic na 63 različnih mest. Tudi je odposlalo društvo eno deputacijo.

Pristopilo je 12 članov, izstopila sta 2, tako, da šteje sedaj društvo 226 članov. Od teh je 156 rednih, 14 podpornih, 4 ustanovni in 54 članov pogrebnega sklad.

Odbor je imel 15 rednih in izrednih sej.

Sledi podrobno tajniško poročilo, katero se soglasno odobri.

Člani dolgujejo na zaostankih za 1923 Din 445, za leto 1924 Din 1340, za leto 1925 Din 2770 in za leto 1926 Din 4300. Skupaj Din 8855. 13 članov ni plačalo članarine že od leta 1922 dalje, kar znaša Din 3.120,11. Na pogrebni članarini dolguje 39 članov skupno Din 2.077,50, na podpornini 9 članov skupno Din 240. Skupno 14.000,50.

K blagajniškemu poročilu se je oglasil k besedi tovariš Plut, ki je mnenja, da mora društveni odbor nekaj ukreniti glede onih članov, ki so že delj časa dolžni članarino. Predlaga, da naj prihodnji društveni odbor izvoli odsek, katerega naloga naj bi bila konstatirati kdo ni plačal od leta 1923 do 1925. Vse je pozvati, da v kratkem času svoj dolg napram društvu poravnajo, sicer se jih črta iz seznama.

Tovariš Logar je mnenja, da bi se društvena članarina že pri prejemu prinaložnosti odtegovala.

Gregorič ugovarja in pravi, da so ravno tisti, ki izplačujejo naše prinaložnosti, desinteresirani. Mnenja je, da naj se skliče izredni občni zbor, na katerega naj se povabijo člani iz dežele, katerim se vse to razloži. Predsednik Rus pojasni, da so bili na današnji občni zbor povabljeni tudi poverjeniki iz raznih krajev, ki pa niso prišli. Obsoja pa pred vsem ravno ljubljanske člane, kateri ne samo ne pridejo k širšim odborovim sejam ampak ostanejo še na dan občnega zbora doma ali odidijo kam drugam.

Preglednik računov Kratochwill poroča, da je s tov. Blancem pregledal blagajniško poslovanje in da sta našla knjige in račune v najlepšem redu, zato predlaga, da se da blagajniku absolutno, kar je bilo soglasno sprejeto.

Volitve:

Po kratkem odmoru je bil izvoljen za predsednika društva, dosedanjí predsednik Ignacij Rus, srezki tajnik pri srezkem poglavarju v Ljubljani.

Ostali odbor je bil izvoljen z vsklikom in se je na seji dne 20. jan. 1927. konstituiral sledeče:

Podpredsednik: Davorin Mikek; tajnik Rudolf Mislej; namestnik: Blane Franc; blagajnik: Kratochwill Kamilo; namestnik: Vedam Josip; gospodar: Ignacij Zima; delegat pri O. Z.: Beguš Joško; namestnik: Ignacij Zima. Odborniki: Gregorič Franc, Del Cott Anton, Jurca Anton, Flegar Ivan. Namestniki Stana Franc, Puš Gustav, Kuhar Jakob, Zalesjak Henrik. Preglednika računov: Zima Ignac, Sotilešek Ivan. Namestnik: Rakušček Franc, upokojenec.

Lep uspeh organizacije.

Kakor doznavamo, je bil memorandum, ki ga objavljamo, izročén že lansko leto merodajnim činiteljem v Beogradu. Ker ni bilo do svečana 1927 od nikoder nobenega odziva, je poslala naša Zveza 12. svečana 1922 ta memorandum Gl. Savezu v

Beograd ter ga prosila, naj poizve, kje je običaj prvotni memorandum; hkrati ga je prosila, naj izroči ponovno ta memorandum ter zahteva od ministrstva, da se vpoštevajo želje zastopanih provizionistov. Glavni Savez se je prošnji Zveze takoj odzval in odgovoril, da mu ni od prvotne vloge ničesar znanega; pač pa je izročil spomenico s potrebnim komentarjem upravi drž. monopolov preko združenja monopolskih uslužbencev in parlamentarnim klubom.

Ta spomenica ima naslednjo vsebino:

Radnici (-e) fabrike duvana u bivšoj Austriji imali su naročito provizijski statut iz god. 1910. Na osnovi tog statuta primali su, kad su stupili u penziju prema godinama službe od 5—40 furinti mesečne penzije (povizije). Van Austrije slične institucije u zemljama, koje su se posle rata prisajedinile Srbiji, nisu postojale.

Prema današnjem stanju valute valorizirana provizija iznosila bi danas 120—900 Din mesečno. Pošto pak ta valorizacija nije bila učinjena, iznosi provizija mesečno 2.50—20 Din.

Kad je izašla uredba o dodacima na skupoću od 29. oktobra 1920 Dr. br. 130.000 nastalo je naročito obzirom na nisku proviziju pitanje, da li imaju pomenuti provizionisti pravo na dodatak na skupoću. Na osnovu rešenja ministarskog saveta od 4. junija 1926 Dr. br. 79.800, smatrala je delegacija ministarstva finansija u Ljubljani za pravilno, da primeni uredbu Dr. br. 130.000 i na provizioniste fabrike duvana. To stanovište pomenute del. min. finansija u sasvim je bilo opravdano, naročito, još zbog toga, jer se je provizija za vreme Austrije, pa i posle uvek isplaćivala iz državnog budžeta.

Zbog toga počeli su provizionisti dobivati pored provizije od Din 2.50—20 mesečno još dodatak na skupoću i to kao drž. služitelji najnižeg reda, dakle Din 187.50 mesečno te za svakog porodičnog člana još po Din 3 dnevno.

Iz navedenog se vidi, da celokupna beriva provizionista su iznosila najviše do Din 200 mesečno.

I kod toga ostalo je još danas, i ako je jasno, da provizionisti sa tim iznosom ne mogu da žive, nego moraju gladovati te živeti u najvećem siromaštvu, a oni koji zbog bolesti ili starosti ne mogu više da rade — od gladu umiraju. Osim toga učinjena im je time i nepravda, pošto su u svoje vreme za tu proviziju radili, pa i uplaćivali od svoje zarade u provizijski fond.

Delegacija min. financ u Ljubljani nije kod kašniji povijšenja dodataka za skupoću smatrala, da sme povisiti dodatak i ovim provizionistima. Pošto ih naredba Dr. br. 107.201/24 od 8. novembra 1924 ne pominja, nije se ni ta uredba primenila na njih.

Provizionisti počeli su voditi očajnu borbu za povijšenje njihovih dodataka na skupoću, naročito u tom pravcu, da se primeni naredba Dr. br. 107.201 i na njih. Ali ta borba nije imala nikakvog uspeha — i pored svih predstava, od kojih se napomene ovdje samo poslednja od 18. decembra 1925 god. na generalnu direkciju drž. računovodstva i predstave same delegacije min. finansija u Ljubljani. Sve predstave i molbe ostale su nerešene.

Sada su provizionisti doznali, da se je izradio u min. finansija (gen. dir. drž. računovodstva) u sporazumu sa upravom monopola pravilnik, sa kojim se namerava rešiti pitanje provizije za celokupno penzionisano radništvo fabrika duvana u celoj državi. Ta pravilnik biće iznesen za neki dan pred g. ministra finansija a i pred ministarski savet.

Ta načrt pravilnika predviđuje, da dobiju provizionisti proviziju od 200—250 Din mesečno. Za pokrajine, u kojima do sada penzionisani radnici (-e) fabrike duvana uopšte nisu imali prava na proviziju, znači taj pravilnik barem nešto, i ako je za životi sa Din 200—250 mesečno, i čovek, koji je imao do 40 godina rada u fabrikama duvana.

Provizionisti (provizionistinje) pak iz Slovenije, koji su do sada primali na osnovi gore pomenutih rešenja dodatak na skupoću, ne dobiju sa pravilnikom ništa, pošto je u naertu pravilnika predviđeno, da se svi dodaci na skupoću ukidaju.

Iz razloga, što imaju provizionisti iz Slovenije naročiti položaj i sasvim druga već na osnovi statuta iz god. 1910 stečena prava na proviziju, koja bi valorizirana morala iznositi do Din 900 mesečno, samo je pravedno, da se kod donošenja pomenutog pravilnika za njih unesu naročite iznimne odredbe, kojima bi im bila osigurana višja provizija, ako se već svima provizionistima u državi ne daje višja provizija. Moguće bi bilo najumestnije, da se

te provizioniste subsumira pod odredbu na skupoću Dr. br. 107.201 te im priznaje doplatka kao drž. služiteljima.

Treba napomenuti još i ovo, da su tu u pitanju samo oni provizionisti iz Slovenije, koji su došli do provizije na osnovu austr. provizijskog statuta iz god. 1910, kojih broj je vrlo malen te se zbog smrtnih slučajeva dnevno manjša.

Finansijsko opterećenje budžeta iz tog naslova izneslo bi u slučaju, da se tim provizionistima da isti doplatka kao drž. služiteljima, jedva nekoliko sto hiljada. Pravednost pak i socijalno osećanje iziskuje, da se njihovim željama izadje u susret.

Ljubljana u oktobru 1926 god.

Posledice te intervencije so se pokazale takoj. Že početkom tega meseca smo brali v novinah, da so nekateri slovenski poslanci zahtevali amandman k finančnemu zakonu, naj se regulirajo pokojnine monopolskih upokojencev. Naša Zveza se je takoj obrnila na sekretarijat Gl. Saveza v Beogradu, naj poizve, koliko je na vsej stvari resničnega. To se je zgodilo 8. marca letos. In že 10. marca, torej po dveh dneh, je prispela k Zvezi brzjavka, sicer kratka, toda tem važnejša: Istina! Amandman sprejet v ministarskem svetu.

Poziv kolegom iz sodne pisarniške uprave.

Osrednja Zveza javnih nameščencev v Ljubljani je meseca januarja 1926 potom »Našega glasa« pozvala vse državne uslužbence, ki se ob priliki prevedbe po uradniškem zakonu niso pritožili na Državni svet zaradi nevštetja kadrškega roka, naj vložijo prošnjo na pristojna ministrstva. Prošnje so se vložile že februarja 1926, toda glej, do danes, po preteku celega leta še niso prizadeti dobili nikake rešitve.

Znano je, da se je v nekaterih resortih (pošta, financa itd.) poedincem v justičnem resortu in onim, kateri so stopili tekom leta v pokoj, na podlagi gori navedenih prošenj vstel kadrski rok in so bili že tudi pomaknjeni v višje plačilne stopnje. V resortu justičnega ministarstva se pa zadeva kar ne gane z mrtve točke; večina čaka še vedno na rešitve.

Prizadeti uslužbenci so s takim postopanjem gmotno in moralno oškodovani. Merodajni činitelji, ali morete zgovorjati to brezbriznost do podrejenih? Tem potom kličemo na odpomoč! Prizadeti uslužbenci pa se pozivajo, da urgirajo službenim potom rešitev pred letom predloženih prošenj za vštete kadrškega roka. — Eden za vse.

Da se ne pozabi.

Člen 249. zakona o državnih uradnikih itd., ki je bil razglašen 1. septembra 1924, se glasi:

»Prejemki po tem zakonu se uredijo z državnim proračunom, pravica do njih pa teče državnim nameščencem, ki se prevedejo, od dne 1. oktobra 1923.«

Razlika med prejemki po starem in novem zakonu nam za čas od 1. oktobra 1923 pa do 1. maja 1924 še do danes ni izplačana!

Uredba-zakon o nabavljajnih zadrugah in o Savezu z dne 5. decembra 1920 odreja v čl. 79 kakor sledi:

»Za prevoz blaga in drugih predmetov, ki jih pošiljajo ali prejemajo po državnih železnicah in ladjah, plačujejo zadruga in Savez po minimalnih postavkah.«

Železniško ministarstvo še do danes ni naklonilo nabavljajnim zadrugam in Savezu prav nobene ugodnosti ali olajšave za prevoz blaga. Državni svet še do danes ni rešil tozadavne pritožbe, ki jo je Savez vložil že pred 3 leti!

Staroupokojenci imajo še vedno kronske penzije!

Vlada, kje si!

Vestnik.

Opozarjamo, da ima Društvo upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani svoj letošnji redni občni zbor v četrtek, dne 24. t. m. ob pol 8. uri zvečer v restavraciji pri »Mraku« na Rimski cesti. K obilni udeležbi vabi društveni odbor.

Udruženje javnih nameščencev in upokojencev v Novem mestu sklicuje ponovni občni zbor, ki se bo vršil 2. aprila 1927. Dnevni red: Ali likvidacija

tega društva ali reorganizacija v smislu pravil o okrožnih skupinah ZDN, kakor je bilo že objavljeno v okrožnici, ki je razglašena v št. 3 »Našega glasa«. Tem potom apeliramo na solidarnost drž. nameščencev v Novem mestu in jih pozivamo, da se strnejo v skupno fronto, da bo hrbtenica »Zveze« jačja. »Zveza« bo poslala po možnosti na ta občni zbor svojega delegata.

Društvo davčnih izvrševalcev je imelo dne 6. marca t. l. svoj letni občni zbor in so bili v novi odbor izvoljeni naslednji tovariši: Ivan Hovar iz Ljubljane kot predsednik; Anton Šega iz Maribora kot podpredsednik; Ignacij Fink iz Ljubljane kot tajnik; Franc Klančičar iz Ljubljane kot blagajnik; Tomo Križanič iz Maribora, Franc Jaklič iz Celja, Ciril Vrančič iz Ljubljane in Ivan Testen iz Radovljice kot odborniki; Stanko Košir z Vrhnike in Jakob Ferenc iz Laškega kot namestnika ter Fr. Miklavčič iz Velikih Lašč in Franc Suša iz Škofje Loke kot pregledovalca računov. Prejšnji predsednik Rojce je od 1. marca t. l. upokojen in zato ni mogel več prevzeti predsedniškega mesta. Kot ustanovitelj in zaslužni 20-letni predsednik društva je bil izvoljen za častnega člana in je obljubil, da bo

še tudi za naprej delal za društvo. Članarina ostane stara in sicer po 3 Din na mesec in 1 Din za vpisnino za nove člane. Plačevati se mora vnaprej četrt- ali polletno. Blagajnik bo poslal vsem članom poštne položnice, ki naj se jih člani poslužijo za redno plačevanje. Glede vstopa v Zvezo drž. nameščencev se je naročilo novemu odboru, da se v tej zadevi posvetuje z drugimi organizacijami nižjih drž. uslužbencev in vzajemno z njimi vred prijavi svoj vstop, ako Zveza sprejme njih pogoje. Sklenilo se je, da društvo z vsemi člani pristopi k pogreb-nemu skladu »Dobrota«, ki ga oskrbuje in vodi organizacija nižjih poštних uslužbencev, toda glede sprejema in pogojev se danes še ne more poročati, ker se potrebni dogovori v tej zadevi radi odsolnosti dotičnega referenta še niso mogli izvršiti. Prihodnji občni zbor našega društva bo v Celju. Letošnjega občnega zbora se je udeležilo 38 članov, ki so se dali, razen nekaterih prej odislih, pri fotografu Rovšku v spomin društvene 20-letnice skupno slikati. — Društveno vodstvo.

Plesni večer društva računskih in blagajniških uradnikov v Ljubljani dne 12. marca je uspel v vsakem oziru. Veliko in malo dvorano Narodnega

doma je napolnilo uradništvo vseh strok, častništvo in mnogobrojni prijatelji uradništva. Prireditelji so lahko ponosni na ta večer, ki naj bi postal vsakoletna in redna meščanska prireditel. Cvetlice in bogat srečolov sta postavila trden temeljni kamen za projektirano knjižnico.

Hektografični aparati, zvitki, masa, hektografični trakovi vedno in najceneje v zalogi pri

LUD. BARAGA, Ljubljana,

Šelenburgova ulica 6.

Telefon 980.

TOVARNA ČEVLEJ PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damsko čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana, Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3; Beograd, Knez Mihajlova ulica 4.

C. J. Hamann,
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

Modna in športna trgovina
za dame in gospode
P. Magdič
LJUBLJANA
nasproti glavne pošte.
Telefon int. 438.

Anton Škof

priporoča
toaletne predmete kakor: milo, zobne krtačice, razne glavnike, škarje, žepne nože itd. vse v veliki izbiri in po nizki ceni.

Ljubljana Pred škofijo 16.

Krojačnica
„Vzajemna pomoč“
v Ljubljani, Šentp. vojašnica
priporoča

slav. občinstvu svojo novootvreno krojaško delavnico za izdelavo oblek po najnovejši modi in zelo nizki cenah — Prevzema tudi naročila za uniformo, damske plašče in vsa druga krojaška dela

Cenejše kot pri razprodajah
se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor
Glavni trg štev. 17.

Priporoča se za nakup vseh modnih potrebščin za dame in gospode

modna trgovina
T. EGER
Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.
Dnevno prispeva rožnosti!

Kupujte domače izdelke:
Pecivni prašek in vanilni sladkor

znamk
„ADRIA“

Tovariši! Kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah in obiskujte le lokale, ki inserirajo v »Našem Glasu«. Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!

Fran Iglič krojaški atelje
LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 28
Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

JOSIP PETELINC, Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi
Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukanec, toaletno blago.
Na veliko Telefon 913 Na malo!

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.
Trvdka ustanovljena leta 1888.
Solidna in točna postrežba.

Manufakturna trgovina
FABIANI & JURJOVEC
Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.
Priporočata raznovrstno pomladansko blago. — Vedno v zalogi perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinejše vrste. Na obroke proti garanciji uradov.

Razširjajte **„NAŠ GLAS“**

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::
Ljubljana, Pred škofijo št. 14

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

Obiščite
novo urejeni
oddelek za
gospode
Trpežno blago
Najnižje cene
Modna trgovina
za dame in
gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 13, 19.

Najboljši
švainski stroji in
kolesa znamk
Gritzner in Adler
ter švicarski pletilni stroji „Dubied“ za rodbino, obrt in industrijo
Josipa Petelinca Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika
Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija
Delavnica za popravila.
Na veliko Telefon 913 Na malo

Najnižje cene!

Nabavljalna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani

priporoča svojim članom nakup najfinejše bačke moke, sladkorja, kave, olja, masti, riža, testenin, pralnega in toaletnega mila, dišav, južnega sadja in sploh vsega špecerijskega in kolonijalnega blaga. — Pri večjem odjemu izredne cene. — Velika izbira **dežnikov in predpražnikov**. Izdeluje najfinejše in najtrpežnejše **čevlje vseh vrst** po meri in naročilu. — **Kdor kupuje v zadrugi, kupuje pri sebi!**

Državni uslužbenci, kupujte v svoji zadrugi!